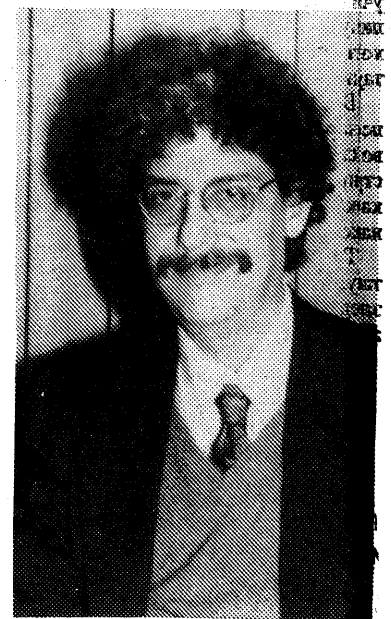

Од вчерашната средба во МАНУ: Виктор Фридман

ПРИСТАПНО ПРЕДАВАЊЕ НА АКАД. ВИКТОР ФРИДМАН ВО МАНУ

Дистинкциите меѓу македонскиот и бугарскиот јазик

Вчера во МАНУ, пред високо компетентниот аудиториум од академици, професори, лингвисти, културни и други научни работници беше одржано пристапното предавање на **Акад. Виктор Фридман**, професор на Чикашкиот Универзитет, еден од најпознатите светски слависти, чија специјалност е македонистиката. На почетокот на предавањето претседателот на МАНУ **Акад. Ксенте Богоев** говореше за научниот ангажман и придонес на Фридман за развитокот и афирмацијата на македонистиката заради што Виктор Фридман е примен за член на МАНУ, 1994 година. Тој конкретно го наоѓа својот научен интерес во проблематиката на кодификацијата на македонскиот јазик на што посветува голем дел од својот богат книжевен опус.

Акад. Божидар Видоевски го претстави Виктор Фридман, кој докторирал кај Збигњев Голоб, како активен член на 13 светски славистички асоцијации и две меѓународни организации од областа на бал-

канистиката. Темата на пристапното предавање што го одржа Виктор Фридман беше „Разликувањето на македонскиот и бугарскиот јазик во балканската средина“. Изразувајќи ја својата благодарност на

● Познатиот американски славист Виктор Фридман повеќе децении се занимава со македонистиката

Збигњев Голоб и Влаже Конески како и на својот ментор Божидар Видоевски, Фридман се осврна на структуралните особини што ги имат македонскиот и бугарскиот јазик и според кои тие се разликуваат. За разликите во прагматиката во развитокот на граматицизацијата кај двата јазика, извлекувајќи притоа и паралели со другите балкански јазици.

„Македонскиот и бугарскиот јазик се деца, рече Фридман, на ис-

тиот јужнословенски родител, како што се норвешкиот и шведскиот на истиот северногермански родител. Како и во секоја јазична диференцијација и на Балканот разни фактори се одговорни за развојот, а овде меѓусебните дејства меѓу прагматиката и граматицизацијата беа особено важни за диференцијацијата на македонскиот и бугарскиот јазик. Тогаш што е особено интересно кога ги разгледуваше разликите на двата јазика, е фактот дека македонскиот јазик ни дава аргументи за еден долг период на многу сложен јазичен контакт и сожителство. Од гледна точка на дијалектните зони, има цел ред транзиции во врска со одредени појави а особено важна е неговата кристализација на најкарактеристичните разлики меѓу македонскиот и бугарскиот јазик, токму во оваа зона веќе предвидена уште повеќе од девесет години од Крсте П. Мисирков како извор за основата на македонскиот литературен јазик“.

Во своето пристапно предавање Виктор Фридман го објасни својот пристап кон историјата на балканската лингвистика кај што јазичните

појави најмногу се разгледуваат во рамките на традиционалните полиња на граматичкото истражување, но тој ги нагласи и новите пристапи кон изучувањето на овој проблем – анализата на дискурсот и прагматиката која почнува да се појавува и во споредбените лингвистички студии има можност значително да ги осветли не само процесите на балканската неперифернизија туку и на балканската дивергенција. – Кога е во прашање македонскиот и бугарскиот јазик којот вергенцијата е во насоката на македонскиот јазик со неговите соседи не словенски јазици, додека дивергенцијата е точно разликата меѓу македонскиот и бугарскиот јазик, и произлегува од склоноста на македонскиот јазик кон послното изразување на некои иновации, рече Фридман.

С. Арбулјевски